

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. O.**, zast. Mgr. Dagmar Beníkovou, advokátkou se sídlem Legionářská 797/3, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 7. 2015, č. j. KUOK 68785/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 4. 10. 2016, č. j. 59 A 16/2015 - 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci (dále jen „krajský soud“), kterým byla dle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodná zamítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „správní orgán“) ze dne 7. 4. 2015, č. j. SMOL/049386/2015/OARMV/DPD/Kuc (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“).

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovatel uznán vinným z přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustil tím, že dne 7. 8. 2014 v 10:50 hodin v Olomouci na ulici J. G., ve směru jízdy od Hejčína, řídil motorové vozidlo tov. zn. Citroën Jumper, RZ X, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění, čímž porušil § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu. Stěžovateli byla dle § 125c odst. 4 písm. a) a § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu, s přihlédnutím k §

12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném pro projednávanou věc, uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel v délce 12 měsíců od nabytí právní moci daného rozhodnutí. Dále mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

I. Vymezení věci

[3] Předmětem sporu je otázka, zda se stěžovatel vytýkaného jednání dopustil, resp. zda jím předložené rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění skupin A, B, C ze dne 10. 1. 2012, č. j. SMOl/AŘMV/2/2280/2009/Drt (dále také „rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění"), bylo vydáno správním orgánem anebo jde o falzifikát.

[4] Veřejným listinám, mezi něž dle § 53 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále jen „správní řád"), rozhodnutí správního orgánu o vrácení řidičského oprávnění patří, svědčí presumpce pravosti a správnosti jejich obsahu. Zákon zakládá vyvratitelnou právní domněnku, že listina, která obsahuje formální znaky vyžadované příslušným právním předpisem (v případě rozhodnutí správního orgánu zejména § 68 a § 69 správního řádu), je listinou autentickou, tj. listinou skutečně vydanou správním orgánem, jenž je na ní uveden. Není-li uvedená skutečnost vyvrácena, platí rovněž vyvratitelná domněnka správnosti uvedené listiny, tj. domněnka pravdivosti jejího obsahu. Důkazní břemeno ve vztahu k vyvrácení skutečností presumovaných domněnkami nese zásadně subjekt, který presumovanou skutečnost popírá.

[5] V nyní posuzované věci spočívalo důkazní břemeno ohledně vyvrácení pravosti rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění na správních orgánech, neboť listina na první pohled splňuje formální náležitosti § 68 a § 69 správního řádu.

[6] Krajský soud zdůraznil, že nebylo úkolem správních orgánů snést důkazy, že stěžovatel osobně padělal rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění, nýbrž prokázat, že zde existují okolnosti, které zákonnou domněnku pravosti listiny vyvracejí.

[7] Shrnul, že rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění je rozhodnutím, které může být dle § 102 odst. 1 zákona o silničním provozu vydáno pouze v řízení zahájeném na žádost (návrh) osoby, o jejíž řidičské oprávnění se jedná. Sám stěžovatel však v rámci podání vysvětlení policejnímu orgánu dne 29. 6. 2015 uvedl, že žádnou takovou žádost nepodával, žádost se v žádném správním spisu nedochovala. Ani samo sporné rozhodnutí nebylo v žádném správním spisu nalezeno a nebyly ani vyznačeny změny v registru řidičů, ačkoli při běžném běhu věcí by se tak stát mělo. Jediný „originál" rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění předložil stěžovatel správnímu orgánu až v prosinci 2014.

[8] Z obsahu spisu vyplynulo, že stěžovatel v době spáchání přestupku existencí uvedeného rozhodnutí neargumentoval a ani dodatečně policejnímu orgánu, který přestupek zjistil, toto rozhodnutí nepředložil, ačkoli by se tak bezpochyby vyhnul zahájení řízení o přestupku. Tvrzení stěžovatele, že čekal, až bude správním orgánem vyzván k jednání, hodnotil soud za nelogické.

[9] Stěžovatel, ačkoli nejprve správnímu orgánu deklaroval, že originál rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění považuje za natolik cenný pro hájení svých práv, že jej

odmítl správnímu orgánu svěřit, jej následně ztratil a zmařil tak možnost podrobit ho znaleckému zkoumání pravosti podpisu úřední osoby J. D.. Rozhodnutí předložené stěžovatelem obsahuje otisk úředního razítka bez evidenčního čísla, jímž by bylo možné potvrdit, že se vskutku jednalo o razítko, jež bylo svěřeno úřední osobě, která byla pod tímto aktem podepsána, tj. J. D. Tato úřední osoba měla rozhodnutí vydat, ačkoli nebyla dle zvyklostí úřadu osobou k takovému rozhodnutí určenou a přestože osoba k tomu oprávněná byla daný den na pracovišti přítomna. J. D. při podání vysvětlení policejnímu orgánu netvrdil, že by Mgr. T. O., osoba vedoucí příslušný správní spis stěžovatele, měla být zaneprázdněná či že by měla existovat jakékoli jiná skutečnost, která by jí dne 10. 1. 2012 zabránila přijmout, zaevidovat, prověřit a rozhodnout o žádosti stěžovatele. J. D. (jako úřední osoba nepověřená k vydání takového rozhodnutí) dále v posuzované věci postupoval v rozporu s ustálenou praxí, k níž se sám hlásil – spočívající v lustraci osoby žadatele v evidenci „Eliška“. Naopak tvrzení J. D., že běžně o vrácení řidičských oprávnění rozhodoval, bylo vyvráceno sdělením Ministerstva dopravy, dle něhož se v historii lustrací řidičů pro účely vrácení řidičských oprávnění J. D., jakožto tazatel, v prvním pololetí roku 2012, neobjevil. Při skutkové verzi stěžovatele by tedy J. D. měl rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění stěžovateli vydat na počkání bez znalosti spisu a bez prověření jím tvrzených skutečností. Závěrem k nestandardním okolnostem případu přistupuje i nesprávný formát čísla jednacího daného rozhodnutí.

[10] Krajský soud proto dospěl k závěru, že v posuzované věci existují okolnosti, které zákonnou domněnku pravosti listiny vyvracejí, přičemž na většinu z nich žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal. Konstatoval, že právě souhrn těchto jednotlivých skutečností podporuje jednoznačný závěr, že rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění, které stěžovatel předložil jako důkaz, že mu bylo řidičské oprávnění vráceno, a tudíž se nemohl dopustit přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, je falzifikát.

[11] Za důležité označil také to, že stěžovatel nesplňoval podmínky pro vrácení řidičského oprávnění bez dalšího, nýbrž v souladu s § 102 odst. 5 zákona o silničním provozu by musel pro vrácení řidičského oprávnění prokázat zdravotní a odbornou způsobilost. Bez jejího prokázání by sporné rozhodnutí bylo také nezákonné. Současně tato skutečnost osvětluje motivaci stěžovatele k předložení falzifikátu rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění, kterou policejní orgán rozhodující v trestním řízení nedovodil. Prokázání zdravotní a odborné způsobilosti je totiž spojeno s nutností vynaložení času a finančních prostředků.

[12] Jedná se o „příliš mnoho náhod“, které spornou listinu doprovázejí a které společně přesvědčivě vyvracejí skutečnost, že by se jednalo o rozhodnutí příslušného orgánu, tj. o pravé rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění stěžovateli.

[13] Vada řízení, spočívající v neuvedení důvodů, pro které správní orgány neprovedly navržený důkaz výslechem svědka J. D., nemohla mít dle názoru soudu za popsaných okolností vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., jelikož všechny podstatné skutečnosti zpochybňující pravost listiny vyplynuly již z dokazování provedeného správním orgánem a byly žalovaným v napadeném rozhodnutí uvedeny a vyhodnoceny. S ohledem na skutečnost, že soudům rozhodujícím ve správním soudnictví je svěřen přezkum rozhodnutí správních orgánů v plné jurisdikci, doplnil

krajský soud v souladu s § 77 s. ř. s. dokazování o skutečnosti uvedené ve vyšetřovacím spisu policejního orgánu, z nichž však vyplynulo, že J. D. byl schopen konkrétně vypovídat pouze o běžné (obecné) praxi, nikoli o povaze sporného rozhodnutí, jehož pravost nebyl schopen potvrdit ani vyvrátit. Výslech uvedené osoby, nadto s dalším časovým odstupem od rozhodné události, by tedy nemohl na zjištěných objektivních okolnostech nic změnit.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[14] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) a písm. b) s. ř. s.

[15] Tvrdí, že mu dne 10. 1. 2012 bylo předáno rozhodnutí, kterým mu bylo k tomuto dni vráceno řidičské oprávnění. Toto rozhodnutí bylo vydáno místně a věcně příslušným úřadem a vyhotoveno oprávněnou úřední osobou. Rozhodnutí obsahuje veškeré náležitosti, které jsou stanoveny zákonem a obsah rozhodnutí je jasný, srozumitelný a určitý. Rozhodnutí nebylo prohlášeno za nicotné a také nebylo předepsaným způsobem zrušeno.

[16] Nesouhlasí s výkladem krajského soudu, který až příliš přísně posuzuje postup stěžovatele, který má středoškolské vzdělání technického směru a v souladu se svou pracovní kvalifikací podniká v oboru autoopravárenství. Na druhé straně krajský soud nepřipouští na straně správního orgánu jakoukoli chybu a přebírá postoj žalovaného, který na daný případ aplikuje standardy, jež jsou na úřadě očekávané, aniž by připustil, že činnost úřadu vůbec nemusí být v řadě případů standardní a může se jim v ojedinělých případech vymykat.

[17] Zcela v rozporu se zásadami postupu orgánů v řízení o správních deliktech předjímá obsah důkazu, který nebyl proveden, a to na základě úředního záznamu v neprospěch obviněného z přestupku.

[18] K jednotlivým důkazům uvádí, že nikdy netvrdil, že by žádost o vrácení řidičského oprávnění nepodával, tuto skutečnost si pouze nepamatuje. Je pravdou, že ke správnímu orgánu s předepsanou žádostí nešel, řídil se ale pouze pokyny osob, s kterými mluvil. Zdůrazňuje, že od doby, kdy byl k této věci dotazován, uplynuly tři roky. Znovu podotýká, že má středoškolské vzdělání technického směru bez maturity, na úřadě se řídil pokyny úředních osob a co dostal podepsat, podepsal (nikoli bezmyšlenkovitě, vždy čte, co podepisuje, ale po třech letech si nepamatuje, jaké dokumenty mu byly předloženy k podpisu).

[19] Skutečnost, že žádost ani rozhodnutí se v žádném spisu nedochovaly, ho překvapila, avšak kromě tvrzení, že tyto dokumenty nikdy neexistovaly, je možná i varianta, že byly ztraceny či „zašantročeny“ na úřadě. Jelikož tyto dokumenty vznikly ve stejnou dobu a na stejném místě, pak by byly ztraceny společně.

[20] Argument, že se stěžovatel sporného rozhodnutí nedovolával, nepředložil ho dodatečně správnímu orgánu a vyčkával na předvolání, je naprosto vykonstruovaný a účelový. Byl přesvědčen, že je držitelem řidičského oprávnění a totéž policistům tvrdil. Policisté mu řidičský průkaz nezadrželi, ačkoli pokud by nebyl jeho držitelem, měli by tak

nepochybně učinit [řidičský průkaz by byl neplatný, pokud údaje v něm uvedené neodpovídají skutečnosti - § 118 odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu]. Stěžovatel byl policisty informován, že věc bude postoupena ke správnímu orgánu a pokud je držitelem řidičského oprávnění, pak se to nepochybně vysvětlí a o žádný přestupek se jednat nebude, údaje v registru řidičů se opraví a on ani předvolán nebude. Z tohoto důvodu vyčkával na reakci správního orgánu, a proto mu jeho jednání nelogické ani nepochopitelné nepřipadá.

[21] Ztráta rozhodnutí (originálu, pozn. NSS) stěžovatele mrzí, neboť potvrzení jeho pravosti by rozptýlilo veškerá obvinění, jež mu byla sdělena. Po jednání u správního orgánu rozhodnutí předal manželce s tím, ať jej dobře uschová, což učinila, ale tak, že jej nemůže najít ani ona. Nerozporuje to, že je mu tato skutečnost dávána k tíži, neboť za tuto chybu nese plnou odpovědnost. Nicméně originál rozhodnutí měl s sebou na obou ústních jednáních a to, že se jej nechtěl dobrovolně vzdát s ohledem na situaci, je logické. K vydání tohoto dokumentu, jakožto důkazu nutného pro řízení, ovšem vyzván nebyl. Oprávněná úřední osoba se jej pouze zeptala, zda je ochoten originál ponechat ve spisu, na což odpověděl záporně.

[22] Z výpovědi J. D., který je uveden jako autor rozhodnutí, jsou zdůrazňovány pouze údaje, které svědčí v jeho neprospěch, a proto namítá účelovost daného důkazu. J. D. byl na stejné pracovní pozici jako Mgr. T. O. a lze jen těžko očekávat, že by si po třech letech pamatoval, zda dotyčná byla v práci či nikoli, když dohled nad docházkou jmenované nebyla jistě jeho pracovní náplní. Zda byla či nebyla v zaměstnání je otázka, která by měla být směřována na jejího vedoucího.

[23] Otázku, zda pracovník D. postupoval v rozporu s ustálenou praxí, nemůže stěžovatel posoudit. V řízení nikdo nezjišťoval, zda se tak v některých případech nepostupovalo. J. D. policejnímu orgánu řekl, že taková rozhodnutí vydával a mohl je vydat, přičemž nevyloučil ani to, že podpis na rozhodnutí je jeho. Stěžovatel je místně příslušný k registru řidičů v Olomouci, tudíž veškeré doklady vázané k jeho řidičskému oprávnění jsou uloženy v kartě řidiče. Tato „karta“, jak stěžovatel následně zjistil, je ve skutečnosti složka s dokumenty souvisejícími s řidičským oprávněním. Údaje z těchto dokumentů by měly být zapsány v elektronické kartě v systému „Eliška“. J. D., který měl dle zjištění stěžovatele kancelář přímo naproti registru, se nemusel vůbec přihlašovat do systému, ale fyzicky mohl nahlédnout do karty řidiče. Pak by samozřejmě neexistoval žádný záznam v elektronické databázi, kterou je argumentováno. Zda J. D. vydával rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění je opět spíše otázkou pro jeho nadřízeného, neboť Ministerstvo dopravy může pouze ověřit, zda dotyčný vstupoval do elektronického systému evidence řidičů.

[24] Stěžovatel je přesvědčen, že neprovedením výslechu svědka D., byla zkrácena jeho práva účastníka řízení. Jeho výslech logicky očekával, byť jej přímo v řízení nenavrhoval. Podotýká, že při druhém ústním jednání mu nebylo oznámeno, že je dokazování ukončeno a nebyl vyzván k vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí. Naopak oprávněná úřední osoba uvedla, že výslech svědka D. bude s největší pravděpodobností proveden. Po dvou měsících však obdržel meritorní rozhodnutí ve věci. Výslech tohoto svědka by nebyl nezbytný v případě, že by jmenovaný kategoricky popřel, že by takové rozhodnutí vydal, odmítl by možnost, že vydával rozhodnutí namísto své kolegyně a

celkově by celou věc odmítl pro nestandardní postup. Ovšem situace je opačná a krajský soud, vědom si nezbytnosti jeho výslechu v důsledku důkazní nouze, použil v řízení výpovědi této osoby provedené v trestním řízení Policií ČR. Výpověď tohoto svědka je natolik významná, že ji nelze zhojit pouze přečtením úředního záznamu. Stěžovatel měl řadu otázek, které mu chtěl položit, např. zda si ho pamatuje; za jaké situace by vydával rozhodnutí za kolegyni; za jakých okolností taková rozhodnutí vydával; zda a jakým způsobem nahlížel do registru řidičů; zda mohl být na dokumentu uveden takový formát čísla jednacího; za jakých okolností se tak stalo; zda vyplňoval žádost za žadatele apod. Je přesvědčen, že totožné otázky by měla i oprávněná úřední osoba obeznámená s poměry na úřadu. To, že nebyl vyslechnut, se mu jeví jako podivné a nelogické. Právě otázky na svědka D. od osoby, která v té době na správním orgánu pracovala, navíc jako vedoucí registru řidičů, by objasnily řadu dohadů, které ohledně vydání rozhodnutí jsou a které jsou prezentovány jako okolnosti svědčící v neprospěch stěžovatele. Navíc použitá forma tohoto důkazu, kdy se jednalo o záznamy o podání vysvětlení, odporuje § 137 odst. 4 správního řádu, podle něhož záznam o podání vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek, byť byl vyhotoven Policií ČR postupem podle trestního řádu.

[25] Upozorňuje na skutečnost, že správní orgán zde posuzuje svoji vlastní činnost, a pokud by rozhodnutí posoudil jako autentické a pravé, pak by fakticky přiznal svůj nesprávný úřední postup. Můžeme se jen domnívat, jaká situace panovala u správního orgánu, ale např. J. D., který již na úřadě nepracuje, mohl podat nestranné informace o činnosti úřadu v té době. Oprávněně se domnívá, že právě svědek D. by mohl uvést řadu informací o činnosti správního orgánu v době, kdy zde pracoval, což by vneslo špatné světlo nejen na správní orgán jako celek, ale zejména na osoby, které za tuto činnost odpovídaly a které jsou stále ve svých funkcích.

[26] Pokud je správní orgán prezentován jako autorita, jejíž činnost probíhá standardně a v souladu se zákonem, pak upozorňuje např. na skutečnost, že ač dle správního orgánu nebyl držitelem řidičského oprávnění, řidičský průkaz u sebe měl. Pozbyl ho na základě rozhodnutí správního orgánu ve věci řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholických nápojů, proti čemuž se bránil správní žalobou. Neúspěšně, a proto po obdržení rozsudku Krajského soudu v Ostravě řádně odevzdal řidičský průkaz dne 29. 8. 2011. Přesto mu tento řidičský průkaz byl následujícího dne vrácen, a to pouhým záznamem ve spisu. Důvodem, proč se dostavil pro řidičský průkaz, byla skutečnost, že téhož dne podal proti danému rozsudku kasační stížnost, kterou, opatřenou podacím razítkem, předložil v registru řidičů současně s písemnou žádostí. Osobním dotazem zjistil, že tato žádost se v kartě řidiče také nenachází. Příslušná úřední osoba se, stejně jako stěžovatel, mylně domnívala, že kasační stížnost má odkladný účinek, a proto mu řidičský průkaz vydala. Jedná se tedy o zcela nestandardní postup, kdy je řidiči vrácen řidičský průkaz, ačkoli má platný zákaz činnosti, a to ještě bez písemné žádosti.

[27] Po dohodě s advokátem se stěžovatel rozhodl nepokračovat v řízení o kasační stížnosti. Nikdy však nebyl vyzván k odevzdání řidičského oprávnění. Byl několikrát kontrolován Policií ČR při řízení motorového vozidla a jeho řidičský průkaz byl ověřován v evidenci. Je přesvědčen, že dne 10. 1. 2012 v registru řidičů jeho řidičské oprávnění vůbec blokováno nebylo a blokace musela být provedena někdy v roce 2013 nebo 2014. Opět by se jednalo o nestandardní postup.

[28] Nestandardním bylo od počátku i samotné řízení v této věci, neboť řízení bylo zahájeno až více než tři měsíce poté, co byla správnímu orgánu věc oznámena.

[29] Na základě výše uvedených skutečností se domnívá, že posuzování standardní činnosti správního orgánu jen na základě zákonných ustanovení právních předpisů anebo na základě tvrzení aktivních pracovníků orgánu, kteří za určitou jeho činnost nesou nebo nesli odpovědnost (oprávněná úřední osoba Mgr. K. byla v lednu 2012 vedoucí registru řidičů), není možné. Pokud je dovozována na neplatnost rozhodnutí tak, jak to učinily správní orgány a krajský soud a současně úřední osoba jako autor rozhodnutí připouští, že toto rozhodnutí vydala, pak nelze důkaz výslechem tohoto svědka opominout.

[30] Za nepřípustné považuje, aby správní orgán, který může rozhodnout o nevině osoby obviněné z přestupku jen na základě potvrzení, že vydal nesprávné rozhodnutí, o takové věci rozhodoval. Zvlášť, když vedoucí těchto úseků správního orgánu je stále stejná osoba.

[31] Navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení tomuto soudu k dalšímu řízení.

[32] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[33] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Na základě kasační stížnosti přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[34] Nejprve se zabýval námitkou neprovedeného důkazu, ze kterého měl krajský soud vycházet.

[35] Z obsahu napadeného rozsudku neplyne, že by krajský soud vycházel z jakéhokoli důkazu, který nebyl proveden. Stěžovatelova námitka, která důkaz popisuje jako „úřední záznam v neprospěch obviněného z přestupku“, je velmi obecná. Ve spisovém materiálu (konkrétně ve vyšetřovacím spisu č. j. KRPM-62920/TČ-2015-140573-303) je několik úředních záznamů, které by mohl stěžovatel hodnotit jako důkazy ve svůj neprospěch. Z protokolu o jednání před krajským soudem nicméně plyne, že během jednání, kterého se účastnily zástupkyně stěžovatele i pověřená osoba žalovaného, byl sdělen podstatný obsah vyšetřovacího spisu, listiny založené ve spisu tudíž nelze považovat za neprovedené. Soud shledává tuto námitku jako nedůvodnou.

[36] Následně se zabýval námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu a neprovedení výslechu svědka D.

[37] Dle § 50 odst. 4 správního řádu *hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co*

uvedli účastníci. Dle § 3 správního řádu *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 (správního řádu).*

[38] Skutkový stav byl správním orgánem obou stupňů zjištěn tak, že o něm nebyly důvodné pochybnosti, což oba řádně zdůvodnily ve svých rozhodnutích. Stěžovatelem předložené rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění, které však odmítl ponechat ve spisu a správní orgán si potom na místě opatřil barevnou fotokopii předloženého rozhodnutí bylo podrobeno zkoumání a všechny skutečnosti, které vyšly během řízení najevo, byly objektivně zhodnoceny (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2010, č. j. 2 As 28/2010 - 103).

[39] Správní orgán prvního stupně zjistil, že v projednávané věci nebylo rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění zaevidováno v registru řidičů, což dokládá výpis z karty řidiče ze dne 11. 11. 2014. K prokázání, že nedošlo k administrativnímu pochybení pracovníka oddělení evidence řidičů, byla tato skutečnost ověřována i z evidenční karty řidiče vedené v listinné podobě, kde také nebyla založena. Po obdržení přestupkového spisu č. j. SMOL/AŘMV/2/2280/Sch, zkoumal, zda v něm není založena žádost řidiče o vrácení řidičského oprávnění, což je podmínka vrácení řidičského oprávnění dle § 102 odst. 1 zákona o silničním provozu. Žádost se zde nenacházela.

[40] Následně přistoupil k bližšímu zkoumání samotné písemnosti vydané dne 10. 1. 2012 s doložkou nabytí právní moci dne 10. 1. 2012. V lednu 2012 již byla u správního orgánu zavedena tzv. elektronická spisová služba, která byla koncipována elektronickou spisovou službou ve tvaru SMOL/XXXXXX/rok/OARMV/zkratka oddělení/zkratka pracovníka, zatímco na rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění je uvedeno č. j. SMOl/AŘMV/2/2280/2009/Drt. Dále v otisku úředního razítka se stáním znakem není otištěno evidenční číslo razítka, které by určilo, které úřední osobě bylo přiděleno.

[41] Zavedenou praxí na odboru agendy řidičů a motorových vozidel, oddělení přestupků v dopravě, je, že pracovník tohoto oddělení na žádost osoby nevracel řidičské oprávnění dle § 102 zákona o silničním provozu po uplynutí zákazu činnosti. Tato činnost je náplní práce oddělení zkušebních komisařů. Pracovníci oddělení přestupků v dopravě takový úkon činili pouze v případě, že osobě bylo na její žádost vyhověno rozhodnutím o upuštění po polovině sankce zákazu činnosti, kdy osoba současně nebyla povinna splnit i jiné zákonem stanovené podmínky k vrácení řidičského oprávnění. Rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění pak vydával pracovník, který vydal v daném případě rozhodnutí o spáchaném přestupku. V projednávané věci to byla Mgr. T. O. (dříve S.). Z docházkové knihy bylo zjištěno, že oba pracovníci (tj. J. D. a Mgr. O.) byli v den vydání sporného rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění v zaměstnání přítomni.

[42] Dle § 53 odst. 3 správního řádu svědčí veřejné listině presumpce pravosti a správnosti jejího obsahu. Ustanovení je formulováno jako vyvratitelná právní domněnka, ta připouští důkaz opaku. Důkazní břemeno k vyvracení skutečnosti nese subjekt, který presumovanou skutečnost popírá. V nyní projednávané věci je to správní orgán. Správní orgán nepochybně prokázal existenci okolností, které zákonnou domněnku pravosti rozhodnutí o vydání řidičského oprávnění vyvracejí.

[43] Soud souhlasí s postupem krajského soudu, který doplnil dokazování provedené správním orgánem o zprávu Ministerstva dopravy ze dne 29. 2. 2016, kterou bylo k dotazu Policie ČR sděleno, že J. D. v průběhu celého roku 2012 do systému „Eliška" (pozn. NSS: centrální registr řidičů) nenahlížel. Současně bylo ověřeno, že do evidence karty řidiče stěžovatele vstupovaly v roce 2012 pouze Mgr. T. O. z ORP Olomouc (obec s rozšířenou působnosti Olomouc, pozn. NSS) dne 6. 2. 2012; T. J. z ORP Olomouc dne 7. 2. 2012 a L. F. z ORP Šternberk ve dnech 31. 8. 2012 a 25. 10. 2012. Přílohou byl zaslán také přehled dotazů provedených uživateli IS CRŘ (informačního systému centrálního registru řidičů, pozn. NSS) ORP Olomouc za první polovinu roku 2012 s důvodem dotazu, ve kterém se vyskytuje slovo „vrácení". Z něj soud zjistil, že jméno J. D. se na seznamu objevuje jednou, a to dne 25. 6. 2012 v 8:37 hod k osobě, jejíž rodné číslo je X, kde je jako důvod uvedeno vrácení řidičského průkazu: S-SMOL/021230/2012/OARMV/Drt. Přihlásil se zde pod svým loginem CRR\805608jd. I na tomto záznamu je uveden nový formát čísla jednacího, kterým argumentuje správní orgán, a které na úřadu od ledna 2012 bylo, podle jeho slov, zavedeno.

[44] Z dosavadní judikatury vyplývá obecný závěr, že ve vztahu k procesním zárukám vyplývajícím z práva na spravedlivý proces je nutno vždy individuálně posoudit, zda konkrétní delikt včetně sankce, která za něj hrozí, splňují kritéria judikatury Evropského soudu pro lidská práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62). Platí, že v řízení o potrestání za přestupek je třeba aplikovat důkazní standardy charakteristické pro trestní řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 7 As 4/2011 - 79). Z toho vyplývá, že pokud by stěžovatelova verze událostí nebyla vyvrácena provedenými důkazy a zároveň by se jevila rozumně možná, nelze stěžovatele za přestupek postihnout jen proto, že verze zastávaná správními orgány se při porovnání obou verzí bude jevit jako pravděpodobnější (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 235/2015 - 27).

[45] Nejvyšší správní soud má za to, že doposud provedené důkazy tvoří ucelený řetězec, který věrohodně a bez důvodných pochybností prokazuje, že stěžovatelem předložené rozhodnutí o vydání řidičského oprávnění není pravé. Negativní skutečnosti, tj. skutečnost, že rozhodnutí nebylo vydáno správním orgánem, se pochopitelně prokazují obtížně, ale správní orgány zde uvedly vyčerpávající výčet důkazů, které pravost rozhodnutí vyvracejí.

[46] Naproti tomu stěžovatelova skutková verze není ničím podložená a jeví se jako krajně nepravděpodobná. Aby se mohl celý děj odehrát tak, jak stěžovatel tvrdí, muselo by postupně dojít k několika závažným pochybením na straně státní správy. J. D. by vydal rozhodnutí o vrácení řidičského oprávnění bez splnění vstupního předpokladu – žádosti stěžovatele o jeho vrácení, dále by sporné rozhodnutí vzhledem k sankci, která byla stěžovateli uložena, bylo vydáno, aniž by k tomu byl tento pracovník oprávněn (vrácení řidičského oprávnění mimo případy, kdy bylo upuštěno od zbytku trestu, provádělo jiné oddělení); dále by rozhodnutí vydal i s tím, že stěžovatel nesplňoval zákonnou podmínku pro jeho vydání (prokázání zdravotní a odborné způsobilosti); vydal by rozhodnutí ve věci, ve které dříve žádné úkony nečinil, ač to nebylo zvykem; zapomněl by rozhodnutí zapsat do elektronické i listinné karty řidiče; nezkontroloval by stěžovatele v systému „Eliška"; žádost o vrácení řidičského oprávnění by nebyla v rozporu s praxí zaevidována

v tzv. elektronické podatelně. Listina navíc nemá formát čísla jednacího v souladu s elektronickou podatelnou z roku 2012.

[47] Stěžovatelově ničím nepodložené verzi událostí soud neuvěřil, přičemž argumentace jeho vzděláním je pro posouzení jeho skutkové verze zcela irelevantní.

[48] Krajský soud správně zhodnotil, že výslech J. D. by s časovým odstupem několik let od události, nemohl na zjištěných objektivních okolnostech nic změnit. Z úředního záznamu o podání vysvětlení J. D. ze dne 18. 6. 2015 vyvodil, že již v daném roce nebyl schopen konkrétně vypovídat a nebyl schopen potvrdit či vyvrátit pravost rozhodnutí o vydání řidičského oprávnění. Je pochopitelné, že si J. D. nepamatoval okolnosti vydání rozhodnutí, které se odehrálo tři roky před jeho výslechem Policií ČR. Z protokolu z ústního jednání se stěžovatelem vyplývá, že on sám si není schopen vzpomenout ani na jednu úřední osobu, kterou potkal, či která s ním v rozhodné době jednala. Zná přibližnou adresu budovy, ve které měl rozhodnutí obdržet. Není si schopen vzpomenout na to, zda žádost o vrácení řidičského oprávnění podával, či nikoli. Zda se vzdával odvolání, ani jak přesně mu bylo rozhodnutí doručeno. Pokud si na takové skutečnosti nepamatuje stěžovatel, u kterého se nejedná o rutinní záležitost, lze tvrdit, že si na stejnou událost nebude vzpomínat ani J. D., neboť pro něj představovala běžný úřední den, který nevykazoval žádné dramatické či zapamatování hodné rysy, které by jej odlišovaly od každodennosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 235/2015).

[49] Stěžovatel uvádí dvě námitky týkající se svědka D. V první namítá, že nebyl proveden jeho výslech a v druhé, že krajský soud nemohl použít záznam o podání vysvětlení, neboť to odporuje § 137 odst. 4 správního řádu.

[50] Krajský soud správně zhodnotil, že neprovedení výslechu svědka D. nemohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Správní orgán měl množství důkazních prostředků, které dostatečně prokázaly zjištěný skutkový stav. Výpověď jediného svědka k události staré několik let, nebyla nezbytná.

[51] Se stěžovatelem lze v obecné rovině souhlasit, že dle § 137 odst. 4 správního řádu *nelze použít záznam o podání vysvětlení jako důkazní prostředek*. Skutkové údaje v něm obsažené jsou bez dalšího nepoužitelné při zjišťování skutkového děje, proto soud koriguje názor krajského soudu, který část výpovědi J. D. zahrnul do odůvodnění rozsudku. Jde však o vadu, která neměla vliv na zákonnost napadeného rozsudku, neboť použitá část podaného vysvětlení směřovala pouze k „dokreslení“ celé situace, nešlo však o rozhodovací důvody soudu.

[52] Krajský soud totiž správně vyhodnotil, že svědka není nutné vyslechnout, neboť ten byl schopen vypovídat pouze o běžné praxi u správního orgánu, nikoli o okolnostech vydání konkrétního rozhodnutí. Na základě úředního záznamu byl předběžně vyhodnocen význam případné svědecké výpovědi dané osoby z hlediska skutečností, které je třeba v konkrétním řízení prokazovat. V přestupkovém řízení je, s ohledem na jeho menší formálnost a na obecně významnější roli úředních záznamů o podání vysvětlení v iniciaci tohoto typu řízení, kladen mírnější zákaz použití úředních záznamů o podaném vysvětlení než v trestním řízení. V obou typech řízení však mají společný účel – slouží soudu k úvaze, zda na jejich základě a po jejich zhodnocení provede důkaz výslechem svědka (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010 - 73).

[53] K námitce stěžovatele, že od počátku bylo řízení v této věci nestandardní, soud uvádí, že ze správního spisu bylo zjištěno, že Policie ČR učinila dne 27. 8. 2014 oznámení o přestupku stěžovatele, které adresovala správnímu orgánu. Dne 20. 11. 2014 bylo oznámeno zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání v této věci. Jak plyne ze spisu, v mezidobí správní orgán činil úkony v dané věci. Dne 27. 8. 2014 a 15. 9. 2014 byly pořízeny úřední záznamy o určení oprávněných úředních osob pro dané řízení (Mgr. D. H. byl vyměněn za Mgr. H. V., Mgr. H. K. je zapsána na obou záznamech). Dne 11. 11. 2014 byl proveden výpis z evidenční karty řidiče (stěžovatele) a dne 20. 11. 2014 byl zadán dotaz na registr obyvatel pro ověření totožnosti stěžovatele. Pokud stěžovatel považoval postup správního orgánu za zdlouhavý, mohl se bránit žalobou proti nečinnosti správního orgánu dle § 79 a násl. s. ř. s. Nestandardní postup, na který stěžovatel odkazuje, není žádným způsobem specifikován a případná nezákonnost v postupu správních orgánů nebyla soudem zjištěna. Námitku soud považuje za nepodloženou.

[54] Námitku podjatosti, tj. přezkumu správního orgánu své vlastní činnost, soud shledává nedůvodnou. Rozhodnutí o vrácení řidičských oprávnění vydává Magistrát města Olomouce, odvolací řízení vede Krajský úřad Olomouckého kraje. Jde o dva odlišné správní úřady. Námitka přezkumu své vlastní činnosti, je nelogická, neboť přezkum rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neprovádí on sám, ale druhostupňový správní orgán. Navíc rozhodnutí o vydání řidičského oprávnění v nyní projednávané věci nebylo vydáno správním orgánem, není pravé, a proto k přezkumu vlastní činnosti správního orgánu ani dojít nemohlo.

[55] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl mnoho skutkových novot (při druhém jednání mu nemělo být oznámeno, že bylo dokazování ukončeno; oprávněná úřední osoba uvedla, že s největší pravděpodobností bude proveden výslech svědka D.; nikdy nebyl vyzván k odevzdání řidičského oprávnění; několikrát byl kontrolován Policií ČR při řízení motorového vozidla a měl být ověřován v evidenci; blokace řidičského oprávnění dne 10. 1. 2012 v registru řidičů vůbec nebyla, musela být provedena někdy v roce 2013 nebo 2014; správní orgán ho nevyzval k vrácení řidičského oprávnění; žádost o jeho vrácení není založena ve spisu; aj.). Dle § 109 odst. 5 s. ř. s. Nejvyšší správní soud nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poprvé až v řízení o kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 4 Azs 1/2004 - 66).

IV. Závěr a náklady řízení

[56] Z výše uvedených důvodů soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[57] Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[58] Žalovaný měl ve věci plný úspěch, proto by mu soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., měl přiznat náhradu nákladů řízení proti stěžovateli, avšak jemu žádné náklady nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. září 2017

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu